

450257

AZ ERDŐ

erdészeti és vadászati szaklap, kisebb erdők birto-
kosai és kezelői, erdészeti altisztek, erdőőrök és
vadőrök részére.

1909. év.

Megjelenik minden hónap 1-ső és 15-ik napján.

III. évfolyam.

Előfizetési ára egész évre 4 korona.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Főmunkatárs

BALOGH ERNŐ
m. kir. főerdőmérnök.

Tulajdonos és kiadó

az
**ORSZÁGOS ERDÉSZETI
EGYESÜLET.**

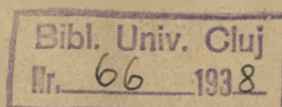
Felelős szerkesztő

SUGÁR KÁROLY
m. kir. főerdőmérnök.

Szerkesztőség: Budapest, V., Zoltán-utca 16. szám. (Telefon 34—40.)

Kiadóhivatal: Budapest, V., Alkotmány-utca 6. sz. (Telefon 37—22.)

BUDAPEST

1909

Szabó Kálmán: Madarak védelméről	101
Szekely József: A máramaroszigeti m. kir. erdőigazgatóság havasgazdálkodása	181, 193, 205, 217
Tomasovszky Imre: Az erdőaltiszt védkerületi teendői	133, 145, 157
Vidos Emil: Az állatok szín- és formaváltozása	174
Witt Sándor: Mesterséges fűcánnelvelés angol módszer szerint	149, 160

II. Szerző neve nélkül megjelent közlemények.

A burgonyaszár elhasználása	284
A csillagok világából	57
A denevér	94
A dohányzásról	22
Adomány	80
A fatestben élő rovarálcák	250
A fák ellenségei	266
•A gazda• című lap ismertetése	105
A gesztenyefa pusztulása	270
Agyonlőtt erdő	190
A házinyúltenyésztésről	116
A hőrség szaporasága	139
A kigyó táplálkozása	176
A király •krisztkindli•-je	22
A király vadászszakmánya	202
A levélsekreány feltalálójá	190
A madár látása	58
A magyar birodalom fontosabb fásnövényeinek mag- és terméshatározója (Könyvismertetés)	176
A magyar madárvédelem	251
A nagyközönség és a közegészségügy	105
A pálmafa szerepe a házasságkötésben	118
A perzsa sah	80
Aranytermés	80
A szerelmesek hársfája	262
A szén és a fa melege	237
A tölgy életéből	278
A tropikus erdők vegetációja	126
A vadak távirója	224
A vadászvizsla (Könyvismertetés)	104
A vadőr halála	274
A varrótúról	286
A vándorgalamb	190
A vizsla intelligenciája	176
A vöröshagyma használhatósága	177
A zérus eredete	80
Az arankairtás	284
Az állam mint munkaadó	274
Az állatok és a tengeribetegség	80
Az elefánt munkareje	154
Az erdő réme	202
Az esernyő feltalálójá	139
Az 1910. évi Erdészeti Zsebnaptár	250
Az 1910. évi wieni első nemzetközi vadászati kiállítás	117, 165
Az édesvízi halászat és a halgazdaság (Könyvismertetés)	139
Az iszákosság pusztítása	190
Az okos ló	287
Az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédségélypénztárról	282
Az •Országos Erdészeti Egyesület• 1908. évi közgyűlése	4
Ágynemű szellőztetése	190
Állatok etetése	165
Átmenet az ó-évből az új-évbe	286
Baromfitenyésztés a Székelyföldön	287
Belga óriás nyúl	201
Biztosítás	190, 213
Boszniai tartalékosok családjainak segítése	33
Csiperkegomba tenyésztése	212
Egerész-ölyv	237
Egészségi tanácsok a földmivelőknek (Könyvismertetés)	44
Egyenruházat	118
Eljegyzés	139
Előfizetési felhívás Amerikában	9
Emlékoszlop Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter úrnak	154
Erdészeti Zsebnaptár	262
Erdőgések	169
Erdőfelújítás és homokterületek megkötése Francia- és Poroszországban	253
Erdőőri és vadőri szakvizsgák eredménye	270
Esőcseppek nagysága	224
Exotikus vadászati kiállítás	262
Égetett cukor hatása	9
Élő ebek kiállítása	274
Faczipó	69
Fa- és bokorültetés tilalma	274
Fagykár	130
Favágás	58

Fűcánnelvelés és a csicsóka	104
Fegyvercsövek tisztítása	94
Fegyvertartás Oroszországban	80
Felhívás a •Magyar Ebtényésztők és Ebkedvelők Egyesülete• alapítására	263
Felhívás az állami és megyei altisztek és szolgák országos-szövetségébe való belépésre	117
Fiatal nyulak gondozása	175
Forró ételek és italok melegentartása	212
Franciaország erdősége	94
Friss szilva eltartása	176
Galyak ellopása	104
Gyümölcsök téli eltartása	235
Gyümölcsvédő tok	118
Hajkefe tisztítása	286
Halál egy fa belsejében	251
Haláleseti segély	9, 94, 105, 118, 154, 166, 202, 236, 251, 274
Halálozás	68, 154
Halászhorog	69
Házasság	68
Háziipari tanfolyamok	286
Házinyúltenyésztők országos szövetségének alakuló közgyűlése	139
Hegedűkésítő falu	202
Hordóba fűrt lyuk	130
Időjelzés 10, 33, 58, 80, 105, 130, 155, 177, 190, 213, 225, 251,	275
Járásai erdőőri személyzet biztosítása	247
Játék volt-e vagy viaskodás	286
Jutalmazások	56
Karbolineum a gyümölcskertészetben	138
Kályhatapas	262
Kávé mint a részegeskedés ellenszere	68
Kigyóméreg	58
Kinevezések	56, 68, 130, 154, 176, 274
Kitüntetések	13
Konzervek romlása	262
Korszakos ötle	94
Köszönetnyilvánítás	68
Leromlott lovak feljavítása	31
Levélbolyegek	212
Lovak farkainak csonkítása	274
Lovak itatása	104
Lőjegyzék	57
Lúd- és kacsatenyésztés (Könyvismertetés)	236
Lúdhizlalás	285
Magyar czedrusfa	130
Meggyilkolt erdő	140
Melaphon	286
Mennyi a billió	58
Mennyi puszkagolyó öl meg egy katonát	237
Merénylet egy erdő ellen	224
Méhészeti tanfolyam	68
Méh-vadászok	33
Milyen magasra repül a léghajó	212
Milyen régi a méz	225
Miniszteri elismerés	154
Molyfogó	139
Névváltoztatás	176, 202,
Nyugdíjbiztosítás	10, 22, 33, 57, 68, 80, 94, 130, 224, 251, 263
Nyugdíjjogosultság megállapítása	166
Olvasóinkhoz	277
Óriás teknősbéka	250
Országos magyar vadászati védőgyelet jutalmazási felhívása	178
Pártatiprás	202
Patkányok es egerek irtása	104
Páva mint házörz	33
Pusztul az elefánt	22
Sárgult fehérnemű	224
Sáskapusztítás ok az adó elengedésére	274
Sertés súlyának kiszámítása	104
Szajok felvétele	202
Szarvas a régi időkben	202
Sziget a madárvédelem szolgálatában	212
Szigorú törvény erdei és mezei kihágásokra	224
Szörme megóvása	105
Tehéntenyésztés	284
Tigrisek harcra	225
Történelmi vadászati kiállítás	250
Törvényjavaslat a gyümölcsstermesztés fejlesztéséről és védelméről	20
Üregi nyulak pusztítása	104
Vadkivitelünk Franciaországba	250
Vadorzók	58
Vadrágás ellen	130
Varrógéptisztítás	287
Vastárgyak kátrányozása	262

	Oldal
Vasutak átlagos menetsebessége	212
Vándormadarak vonulása	189
Villamosság az erdő szolgálatában	219
Villámhárító fa	189
Virágtenyésztés	57
Víz nélkül	57
Wieni nemzetközi vadászati kiállítás	236

III. Hivatalos közlemények.

A hatóságilag feleltetett erdőszolgáknak lőfegyverrel való ellátása	80
A kincstári erdőlegények és segéderdőőrök javadalmazása	58
Dőgterek használatának szabályozása	251
Erdősítések állami segélyezése	105
Erdősítési jutalmak kiosztása	34
Erdőtiszti czimék megváltoztatása	69
Felhívás a magyar erdőgazdaság történeti emlékeinek megőrzése és összegyűjtése ügyében	137
Feloszlásnak indult vad lődíja	166
Korongedély ügyében	287
Lődíjak megállapítása	177
Mérgezési engedély kiadása	177
Pályázat erdősítési jutalmakra	190
Ragadozó vadak kölykeinek lődíja	166
Sebzett vad úzése idegen vadászterületen	287
Új erdőgondnokság	287
Utadó törlése	58
Vad jogos szorzását bizonyító igazolványok	238
Vemhes farkas és hiúz méhében talált kölykök lődíja	166
Végkielégített állami alkalmazottak özvegyei és árvái ellátást nem kapnak	155

IV. Tárcaák.

<i>Bársony István</i> : A fakutya	254
" " Tavaszi hajtás	98
" " Tűzokfogás	14
" " Vadorokról	122
<i>Bezheft Lilly</i> : A jobb hely	218
" " A pesti ház	26
<i>B. J.</i> : A légyott	170
<i>Bokor Róbert</i> : Első szarvasvadászatom	146, 158
<i>Dánielné Lengyel Laura</i> : Anna	86
" " Nyári este	206
" " Régi emlék	134
<i>Gubitz Kálmán</i> : Vadászat Zrínyi Miklósnál	172
—h.: A király vadászeteléből	278
<i>H. Gabnay Ferencz</i> : Az erdőmester úr	50, 62, 74
<i>Horváth Gyula</i> : A féltékenység áldozata	266
<i>M. Hrabovszky Julia</i> : A párisiak Robinsonja	242
" " Elintézett ügy	194
" " Elzúllott élet	110
" " Eveline álmái	2
<i>Teleházy Ede</i> : Vadászkaland	230

V. Közérdekű szerkesztői üzenetek.

Adómentes szolgálati fegyverek	80, 140, 178, 213
•Altiszt• elnevezés használata	35, 226
Állami adókról	35
Ápolónői tanfolyam	225
Bélférgekről	45
Cserebogár-pajorok irtása	239
Díjnyokok napidíja	131
Ebadó fizetéséről	93, 213
Elvesztett szakvizsga-bizonyítványok pótlása	131
Erdei kihágás miatt büntető eljárás	95
Erdei kihágások tárgyalása	106
Erdei kihágó letartóztatása	179
Erdészeti altisztek fizetése	23, 34
Erdészeti altiszti egyenruha	10
Erdőkárosítók elővezetése	69
Erdőlegények és segéderdőőrök magasabb fizetése	23, 34

	Oldal
Erdőőr elnevezés használata	226
Erdőőri szakiskolába való felvétel kellékei	140
Erdőőri szakvizsga letehetése	70, 106, 118, 203, 213
Erdőőri szolgálati könyv	45
Erdőőri továbbképző tanfolyam	23, 34, 59
Erdőőrök fegyverének adómentessége	80, 140, 178, 213
Erdőőrök utadója	70, 81, 179, 238
Erdőőrök vámmentessége	70
Erdőtiszti czím használata	179
Ezüstszőrme nyúl bundájának értékesítése	140
Éjjeli őri szolgálat	95
Famesterek képzése és fizetése	106
Fegyelmi ítéleteknek a szolgálati táblázatokról való törlése	81
Fenyőmagvak vetése	105
Félárú vasúti jegy váltására jogosító igazolvány	263
Flaubert-fegyver használata	179
Gilisztáról	45
Gyermeknevelési járulékokról	179, 263
Gyümölcsfák erősítő bemetszése	155
Hajtópénzekről	213
Használt levélbélyegek értékesítése	225
Illetményföldek kifizetése	203
Internátusokról	45
Katonai szolgálati idő beszámíthatósága	59, 81, 118
Katonai szolgálatra behívott állami alkalmazottak fizetésének beszüntetése	81
Kereseti adóról	35
Képviselőválasztói jogosultság	81
Kincstári bírtok alberletbe vétele	35
Kóbor kutya lelövése	238, 251
Konyhakert a lakáshoz nem jár	95
Körzelet és körzikk területe	105
Közigazgatási eskü	23
Községi adó fizetése	59, 81
Községi közmunka	251
Lőfegyver elkobzása	69
Magánuradalmi alkalmazott elbocsátása	81
Magánuradalmi erdőőr egyenruhája	81
Magánuradalmi erdőőrök anyagi helyzete	34
Máramarosi csemeterikítő olló	59
Mérgezésről	203
Mézpergetőgép beszerzése	59
Napibéres szolgálati idő beszámítása	179
Nyugdíjas katona polgári szolgálata	131, 155
Nyugdíjtörvény magyarázata	106
Orvvadász üldözése	179
Ragadozóvad lövése	191
Sértések tetvei elleni szer	275
Szabadságidőről	213
Szabályszerűnél kedvezőbb végelbánás	263
Szarvasborjú tilalmi ideje	81
Személyi pótlék elvonása	238
Személyi pótlékról	59
Szolgálati fegyver adómentessége	80, 140, 178, 213
Szolgálati idő beszámíthatósága	10, 70
Tanítók választása	23
Tenyészbaromfi beszerzése	59, 70
Tenyésznyulak beszerzése	95
Tilalmi időben lőtt vad	238
Tilalmi időben vadlövés engedélyezése	156
Utadó fizetése	70, 81, 179, 238
Utiköltségekről	213
Vadászati jegy szükségessége	213
Vadászati kihágás miatt kirótt pénzbüntetések	178
Vadászati utasítás	10
Vadászati zsebnaptár	59
Vadásznaptár	45
Vadászterületről	238
Vadeladási igazolványok	155
Vadkárok ügyében illetékes bíróság	106
Vadlövés engedélyezése tilalmi időben	156
Vadőri szakvizsgák	107
Vadőrök vadászati adója	238
Víz mint vadászterület	238

Előfizetési ár:

Egész évre — — — 4 K.
Fél évre — — — 2 K.
Negyed évre — — — 1 K.
Egyes szám — — — 20 f.

Felelős szerkesztő:

SUGÁR KÁROLY
m. k. erdőmester.

Főmunkatárs:

BALOGH ERNŐ
m. k. erdőmester.

AZ ERDŐ

Hirdetések

egy hasábos milliméter soronkint 6 fillérrel számítottatnak.

Az egész oldal négy hasábszéles.

Erdészeti és vadászati szaklap kisebb erdők birtokosai és kezelői, erdészeti altisztek, erdőőrök és vadőrök részére.

TULAJDONOS ÉS KIADÓ AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET.

Előfizetőknek az állásknálát és kereslet rovata rövid közlésekre díjtalanul áll rendelkezésre.

Az előfizetési ár «Az Erdő» kiadóhivatala címén Budapest, V., Alkotmány-utca 6. szám alá küldendő. Ide intézendők a lap szétküldésére vonatkozó reklamációk is.

A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok stb.) «Az Erdő» szerkesztőségéhez, Budapest, V., Zoltán-utca 16. sz. intézendők. Kéziratok vissza nem adatnak.

«Az Erdő» munkatársai megfelelő irói tiszteletdíjban részesülnek, a melyet a szerkesztőség évnegyedenként utalványoz. A lap után netalán származó tiszta jövedelem teljes összegében az Orsz. Erdészeti Egyesület által kezelt oly alap javára fordítatik, a mely — később meghatározandó módon — e lapra előfizető erdészeti altisztek, erdő- és vadőrök javára fog szolgálni.

TARTALOM.

Elő fák vízállóképessége. (—h.)

Az «Országos Erdészeti Egyesület» 1908. évi közgyűlése.

Maluzsina. (2 képpel.) (S. K.)

A trónörökös vadászata Pusztaszeren.

Gazdasági tanácsadó: A lotharingiai óriás nyúl. (bl.) — A rueni kacska. (bl.)

Különlélek: Előfizetési felhívás — Amerikában. — Haláleseti segély. — Biztosítás. — Égetett cukor hatása. — Nyugtázás. — Időjelzés.

Szerkesztői üzenetek.

Tárcza: Eveline álmai. (M. Hrabovszky Julia.)

Elő fák vízállóképessége.

Az erdei talajban és az azon előforduló káros rovarok kiirtása, valamint tartós szárazság idejében az erdei növényzet kiszáradásának megakadályozása, illetőleg az erdei talajnak növény-tápláló anyagokkal való pótlása és gazdagítása, továbbá árvizek keletkezésének elhárítása céljából kísérleteket tettek Németországban az erdőknek vízzel való elárasztásával.

Ezek a kísérletek főként arra irányultak, hogy az erdőtenyésztés tárgyát képező fanemek a vízzel való elárasztást kibírják-e olyan mértékben, hogy ez által a fentebb említett célok egyike vagy másika eléeressék, mert a vízzel való elárasztásnak bizonyos körülmények között meglehetősen hosszú időre kell terjednie.

Nekünk, miután nálunk nagyobb kiterjedésű időnkinti vízelárasztásnak kitett árterek és egyéb területek, valamint mocsaras helyek találhatóak, nem lesz érdektelen ezeknek a kísérleteknek az eredményét ismerni, mert ez egyúttal útmutatásul szolgálhat arra nézve is, hogy az ilyen időnkinti vízelárasztásoknak kitett, vagy egyébként nedves, vadvizes és mocsaras területek befásításánál a siker reményével milyen fanemek ültetését kísérleljük meg.

A vízelárasztás tartamának, — Anderling Leo megfigyelései szerint — ha azzal az erdőszetre nézve káros rovarok kipusztítását célozzuk, a növényi vegetáció idejében legalább egy-két hétig, ha pedig káros árvizek keletkezésének elhárítását akarjuk előmozdítani, legalább három hétig kell tartania. Az erdő öntözésére, valamint

a talajnak vízelárasztás útján leendő javítására, már jelentékenyen rövidebb tartamú elárasztás is elegendő.

Az öntözés és talajjavítás céljából szükséges rövidebb tartamú vízelárasztásnak természetszerűleg a növényi vegetáció idejében kell történnie; a káros rovarok kipusztítását azonban a növényi vegetáció szünetelése alkalmával is megkísérelték, de ekkor már három hétnél hosszabb tartamú gyökérvíztaakarót kellett alkalmazni. A növényi vegetáció szünetelésének tartama alatt azonban — feltéve, hogy a fák gyökerei egészségesek — majdnem kivétel nélkül minden fanem elvisel egy ilyen három hétig tartó vízzel való elárasztást. Ezért tehát már most csak annak a megállapítására törekedtek, hogy a különféle fanemek közül a növényi vegetáció idejében, melyek képesek egy körülbelül három hétig tartó gyökérvíztaakaró hatásának ellenállani.

Gyökérvíztaakaró alatt olyan vízelárasztást kell értenünk, a melynél a víz, a fáknak vagy a bokroknak a törzsét is, legalább néhány centiméter magasságig fedi; míg csúcs- vagy koronavíztaakaró alatt olyan vízállást értünk, a melynél a fáknak és cserjéknek az ágai és csúcsai is víz alá kerülnek.

A hol gyökérvíztaakaró alkalmazásáról szólunk, mindig olyan fákra kell gondolnunk, a melyek fiatal koruktól kezdve, a vegetáció idejében időnkint vízelárasztásnak voltak kitéve s így a víz hatásával szemben — már a mennyire egyáltalán erről szó lehet — bizonyos ellenálló képességre tettek szert; mert van olyan fanem is, pl. a fekete fenyő, stb. a melyre, ha a vízhez nincsen hozzászokva, illetőleg ha a vízzel szemben bizonyos ellenálló képességre még nem tett szert, a vegetáció idejében alkalmazott huzamosabb tartamú vízelárasztás veszélyessé válhatik.

A vízelárasztással folytatott kísérletek eredményeit a következőkben foglalhatjuk össze:

I. Lombfák.

1. A kocsános- vagy mocsártölgy (*Quercus pedunculata* Ehrh.) szálerdő üzemben kezelve elbír néhány hónapig tartó gyökér- és mintegy három hétig tartó csúcsvíztaakarót. A sarjerdőképen kezelt kocsános tölgy azonban, ha a tuskónak — különösen friss — vá-

gáslapja is víz alá kerül, már sokkal rövidebb ideig képes a víz hatásának ellenállani. Ez a gyengeség azonban nemcsak a kocsányos tölgynek a sajátja, hanem meg van ez — néha sokkal erősebb mértékben — minden más, sarjerdő üzemben kezelt fánemnél is (hamvas és mezgés éger).

2. A nyárfafélék közül: *a*) a *fehér nyár* (*Populus alba* L.) minden hátrányos következmény nélkül néhány hónapig is vízben állhat; *b*) a *kanadai nyár* (*P. canadensis* Michx.) majdnem éppen olyan vízálló fa, mint a fehér nyár; *c*) a *jejenye nyár* (*P. pyramidalis* Roz.) vízállóképeség tekintetében a fehér és kanadai nyárnak némileg mögötte marad; *d*) a *fekete nyárnak* (*P. nigra* L.) egy nagy része már 14 napig tartó gyökérviztakaró alatt is tönkremegy. Ellenben — Fabricius szerint — botoló üzemből kezelve, képes megszakításokkal, minden jelentékenyebb hátrány nélkül öt-hat hónapig is vízben állani; *e*) a *rezgő nyár* (*P. tremula* L.), mely a már neki csak némileg is megfelelő talajon csakhamar gyommodjára elterjed, kerüli a tartós vízelárasztásnak kitett területeket s bizonyos ellenszenvét mutat a víz iránt; Meyerinek szerint már néhány napig tartó koronaviztakaró tönkreteszti.

3. A *közönséges bükk* (*Fagus sylvatica* L.) fiatal korában mintegy három hétig tartó csücsvitztakarót és 3-4 hétig tartó gyökérviztakarót képes elviselni. Ebből azonban idősebb fák vízállóképeségére nem szabad következtetést vonnunk, már azért sem, mert a bükk fiatal korában mélyre ereszti gyökereit, idősebb korában pedig rendszerint laposan; a gyökérvíz módja pedig a fák vízállóképeségére nagy befolyással van ugyan, de erre

nézve pozitív adatok még nem állnak rendelkezésre. Számos egyedül, szabad állásban levő bükk 3-4 hétig tartó vitztakarót is kiállott, de ez még nem bizonyítja egyúttal azt is, hogy idősebb korú egész állatok is hasonló tartalmú vízelárasztást képesek elviselni.

4. A *parás szőlő* (*Ulmus suberosa* L.) 4-6 hétig tartó gyökérviztakarót és mintegy 3-4 hétig tartó csücsvitztakarót képes elviselni.

5. A *körisfélék* közül: *a*) a *közönséges köris* (*Fraxinus excelsior* L.) mintegy 2-3 hétig tartó gyökérviztakarót bír el; *b*) az *amerikai köris* (*F. americana* L.) vízállóképesége a kocsányos tölgyével hasonló. Minden hátrány nélkül képes hónapokig vízben és legkevesebb három hétig víz alatt lenni.

6. A *fehér gyertyán* (*Carpinus betulus* L.) hasonló hosszú ideig tartó gyökérviztakarót képes elviselni mint a kocsányos tölgy és legalább három hétig el van víz alatt is.

7. Az *égerfélék* közül: *a*) a *mezgés éger* (*Alnus glutinosa* Gaertn.) mint szálerdő ellenáll 4-6 hétig tartó gyökérviztakarónak, de — Meyerinek szerint — már néhány napig tartó csücsvitztakaró alatt tönkre megy. Mint sarjerdő kevéssel a törzs levágása után egy a vágási lapot is elfedő vitztakarótól már néhány hét leforgása alatt sokat szenved; *b*) a *hamvas éger* (*Alnus incana* D. C.) vízállóképeség tekintetében a mezgés égerrel körülbelül azonos fokon áll.

8. A *juharfélék* közül: *a*) a *korai juhar* (*Acer platanoides* L.) csak 2-3 hétig bírja ki a vizet; *b*) a *hegyi juhar* (*A. pseudoplatanus* L.) kibír 2-3 hétig tartó gyökérviztakarót, de már három hetes csücsvitztakarótól sokat szenved.

TÁRCZA.

Eveline álmai.

Irta: M. Hrabovszky Júlia.

Már minden vendég eltávozott, csak Eveline volt még nálam; a férjét várta. Az asztalon heverő, újonnan érkezett képes levelező-lapokat nézte.

— Oh!... — kiáltott fel hirtelen.

— Mi az? — kérdeztem friss teát öntve a csészékbe.

— A konstantinápolyi temető!... — felelte lassan, ünnepélyesen.

— Érdekes ügy-e? Ma kaptam... bár bizarr gondolat a temetőt küldeni valakinek!

Eveline hallgatott, egészen elmerült a temető nézésében és csak kis vártatva felelte:

— Nagyon érdekes... nagyon... boldog lennék, ha az enyém lenne!

— De vidd el, ha ez örömet okoz neked!

— Örömet? — szólta Eveline fájdalmas tekintettel, — az öröm szó nem illik az érzésekre, a miket bennem e kép ébreszt... Oh, ha tudnád...

Tudtam, de úgy tettem, mintha mit sem tudnék, bár közös ösmerőseinktől gyakran hallottam, hogy sze-

gény Eveline örömtelen házasság életében, néhány éven át vigasztaló szerepet vitt egy török diplomata.

Sokféleképen beszélték el nekem ezt a történetet, de Eveline sohasem említette azt előttem, bár eléggé bizalmas viszony volt köztünk és gyakran érintkeztünk párisi tartózkodásaim alatt.

— Igen... — folytatta Eveline, — nem is tudnád elképzelni, minő különös hatással van reám e kép, mennyire megdöbbent, hogy e temető tényleg olyan, mint azt évek előtt láttam...

— Te jártál Konstantinápolyban? — kérdeztem meglepetve.

— Sohasem voltam ott, — felelte Eveline komolyan, — csak álmomban, e temetőt csak *lelki szemecim-mel* láttam... É széles úton csak a szellemem suhant végig...

Eveline szenvedélyes spiritiszta volt, vakon hitt mindazon jelenségekben, a miket e tan hirdet.

Hitt a holtak szellemével való közlekedésben, hitte hogy halálunk után szellemünk egyesül azzal, a kit e földön szerettünk és a kitől a sors elválasztott ideleinn. Gyakran vitatkoztunk e fölött és Eveline mindent elkövetett, hogy én is osszam meggyőződését.

— *Láttam e temetőt.* — felelte Eveline meggyőződéssel, — láttam álmomban, miként megálmodtam a

9. A szőrös nyír (*Betula alba* L.) kibír minden káros következmény nélkül mintegy három hétig tartó gyökérviztakarót; de — Meyerinck szerint — teljesen víz alatt már pár nap múlva tönkremegy.

10. A fűzfafélék közül: a) a botoló üzemben kezelt fehér fűz (*Salix alba* L.), a sár-fűz (*S. vitellina* L.) és a törékeny fűz (*S. fragilis* L.) folyóvizből álló gyökérviztakarót néhány hónapig kibír; b) a sarj üzemben kezelt *Salix helix* (L.) a kötő fűz (*S. viminalis* L.) és *Salix Reichardtii* (Kerner) akár gyökér-, akár csúcsvzítakarónak néhány hétig egyformán ellenáll, ha a viztakaró folyik; csak a *Salix Reichardtii*-t teszi tönkre — Meyerinck szerint — már néhány napos csúcsvzítakaró. De a hetekig tartó folyó viztakaró is hátrányos ezekre a fűzekre akkor, ha nem sokára a vágás után árasztjuk el, de főként akkor, ha a tuskók vágáslapját a víz be is iszapolja. Itt megjegyezzük azt is, hogy minden fűznek a dugványa, ha a dugványozás után rövid idő múlva tartós viztakarót kap, megromlik. Állóvizet, ha a víz talajsavanyodást okoz, a fűzek általában nem bírnak jól ki. A fűzek közt a víz iránt a legkényesebb a kecske-fűz (*Salix capraea* L.), mely még folyó viztakarót sem bír ki néhány hétig.

11. A kislevelű hárs (*Tilia parvifolia* Ehrh.) el bír viselni három hétig tartó gyökér- és csúcsvzítakarót.

12. A fehér ákácot (*Robinia pseudoacacia* L.) már 14 napig tartó gyökérviztakaró is tönkreteszi.

13. A közönséges vadgesztenye (*Aesculus hippocastanum* L.) legkevesebb három hétig tartó gyökér- és csúcsvzítakarót képes elviselni.

14. A közönséges veres-berkenyét (*Sorbus aucuparia*

L.) — Meyerinck szerint — igen rövid idő alatt tönkreteszi már a gyökérviztakaró is.

15. Az erdei cseresznyét (*Prunus avium* L.) már a gyökérviztakaró is — Meyerinck szerint — hamar tönkreteszi.

16. A bokrok közül: a) a közönséges mogyoró (*Corylus avellana* L.) kibír egy 3—4 hétig tartó gyökérviztakarót, de teljesen víz alatt — Meyerinck szerint — pár nap alatt tönkre megy; b) a som (*Cornus* L.); c) a cserc galagonya (*Crataegus oxyacantha* L.); a kökény-szilva (*Prunus spinosa* L.) és e) a kánya bangila (*Viburnum* L.) több hétig tartó gyökér- és csúcsvzítakarót képesek elviselni.

II. Túleveltűek.

17. A pinus félék közül: a) az erdei fenyő (*Pinus silvestris* L.) kiáll 4—6 hétig tartó gyökérviztakarót; b) idősebb sima-fenyő (*P. strobus* L.) törzsek vízállóképességéről még nem sikerült semmit se kipuhatolni, de valószínűleg ez is úgy eltűri a vizet, mint az erdei fenyő; fiatal, iskolázott csemeték egy három hétig tartó csúcsvzítakaró alól teljesen épen és sértetlenül kerültek ki.

18. Idősebb jegenyefenyő (*Abies pectinata* D. C.) törzsek vízálló képességéről tapasztalati adatok még nincsenek. Nem savanyú földben, körülbelül 16 éves koráig sikeresen ellen tud állani egy 3—4 hétig tartó gyökérviztakaró hatásának.

19. A luczfenyő (*Abies excelsa* D. C.) egy 2—3 hétig tartó gyökér- és legalább három hétig tartó csúcsvzítakarót képes elviselni.

sorsomat is. Ne mosolyogj hitetlenül, de figyelj ide. Tizenhét éves voltam, nem ismertem az életet, mit sem tudtam még a szerelemről és saját szerű álmom volt. Ismeretlen vidéken jártam, gyönyörű helyen, ciprusfák és pálmák, arany kupolás mecsetek és karsú tornyok között, a mik fölé sötétkék ég borult. Mentem, egyre mentem, elragadtatva szemlélve a csodaszép tájakat, míg egy sűrű erdőbe nem értem, melynek közepén kápolna állt. A kápolnából egy ifjú jött felém, kézen fogott és így szólt: «Jer, minden kész az esküvőnkhez, a pap már vár reánk.» Ellenkezés nélkül, örömmel követtem a gyönyörű szép ifjút, de a kápolnában a pap nem volt többé. Keresésére indultunk, de a pap nem volt sehoh. «Nem esküdhetünk meg, — szólt az ifjú szomorúan, — de azért szeretni foglak örökké, itt e földön és a síron túl is. Az anyám vagy és én a tiéd. Jer velem!» És mi kéz-kézben, boldogan haladtunk tovább bársonyos gyepon, csodaszép kerteken át, fejünkre virágok szirma hullott, balzsamos szellő hűsen legyezte égő arcunkat és földöntúli boldogságot éreztünk. A szívem erősen dobogott, mikor felébredtem és olyan tisztán láttam magam előtt a szép ifjút még akkor is, hogy vonásai, fekete szemek bársonyos tekintete, mélyen bevésődtek a lelkembe. Erősen hittem e perczen, hogy ez ifjúval találkozni fogok az életben

és a párom ő lesz. Négy hét múlva pedig megkérte a kezemet... a férjem... és bár keservesen sirtam, ellenkeztem, mert hiszen nem tudtam szeretni a nálamnál húsz évvel idősebb, feszes, kimért embert, mégis a felesége lettem, mert gazdag volt, én pedig szegény és szüleim nem kegyelmeztek. Kimondhatatlanul szerencsétlen voltam az első évben. Nemcsak undorodtam, de félttem is a férjemtől. Szigorúan, röviden bánt velem, mint egy gyermekkel. Ha távozott, gyakran bezárt, nem engedett sehová, kivéve a szüleimhez és Thibaud kisasszonyhoz, anyám egyik régi barátnőjéhez. Thibaud kisasszonynak egészen közelünkben, kis gyógyfűkereskedése volt, azonfelül lakást adott ki albérletben, ebből tartotta fenn magát. Végtelenül jólelkű egy teremtes volt és engem imádott. Hozzá jártam szívem keservét kiönteni, nála sirtam ki magamat kedvem szerint, mert anyámnak nem mertem panaszkodni. Ő meg sem hallgatott volna, önző lelke csak annak örült, hogy gazdag lettem.

Alig egy éve voltam férjnél, midőn egy délelőttön öreg barátnőmnél, rendes vevőitől elütő, nagyon elegáns fiatal férfit találtam a boltban. Mikor az idegen felém fordította az arcát, a szívverésem elállt, minden vér az arcomba szökött: felismertem benne az álmomban látott ifjút.

20. *A vörös fenyő* (*Larix europaea* D. C.) elbir mintegy 2—3 hétig tartó gyökérviztakarót.

21. *A taxodium* (*Taxodium distichum* Rich.), ez az Észak-Amerikából, az Egyesült-Államokból származó s Németországban az Elba és a Rajna vidékén előjövő fanem, fájának sokoldalú alkalmazhatóságánál és jelentékeny vízállóképességénél fogva, megérdemli a közép-európai erdészek figyelmét. A taxodium minden hátrány és minden növedékvesztés nélkül csaknem egy egész éven át vízben állhat.

Az említett fanemeket Anderling Leó vízállóképességük tekintetében négy osztályba sorozta; és pedig:

Az első osztályba sorozta a *nagyon vízálló* fák, a melyek több mint négy hétig tartó, a második osztályba a *vízálló* fák, a melyek 3—4 hétig tartó, a harmadik osztályba a *mérsékellen vízálló* fák, a melyek 2—3 hétig tartó gyökérviztakarót állanak ki és végül a negyedik osztályba a *gyengén vízálló* fák, a melyek legfeljebb 14 napig tartó gyökérviztakaró hatásának képesek ellenállni.

Ezek szerint a következő csoportok volnának alkíthatók.

1. *Nagyon vízálló fanemek:* a taxodium, az amerikai kőrís, a kocsános vagy mocsártölgy, a fehér nyár, a kanadai nyár, a botolt fekete nyár, a jegenye nyár, a parás szil, a fehér gyertyán, az erdei fenyő, s végül a mezgés és a hamvas éger.

2. *Vízálló fanemek:* a nyír, a vörösfenyő, a bükk (legalább fiatal korában), a jegenyefenyő (legalább fiatal korában), a kis levelű hárs, a vadgesztenye, a mogoró, a som és a bangitafa.

3. *Mérsékellen vízálló fanemek:* a közönséges kőrís, lúzfenyő, a korai és a hegyi juhar, a *Salix helix*, a kötőfűz és a *Salix Reichardtii*.

4. *Gyengén vízálló fanemek:* a fekete nyár mint szálerdő, a rezgő nyár, a fehér ákác, a kecskefűz, a közönséges veres-berkenye és az erdei cseresznye.

Nem csekély jelentőségük ezek az eredmények, ha meggondoljuk, hogy mily kiváló erdészeti és nemzetgazdasági előnyöket biztosítana az, ha a síksági erdőket — mert csak ezekről lehet szó — öntözésre berendezhetnénk, mert mint láttuk a legtöbb s épen a legértékesebb fanemek a vízzel való elárasztást igen jól kibírják. (—h.)

Az «Országos Erdészeti Egyesület» 1908. évi közgyűlése.

Az Országos Erdészeti Egyesület december hó 13-án délelőtt tartotta meg 1908. évi rendes közgyűlését kálnoki Bedő Albert nyugalmazott államtitkár, alelnök vezetésével. Az alelnök megnyitó beszédében üdvözölte a hatóságok képviselőit és a megjelent tagokat és egyuttal mély sajnálatának adott kifejezést, hogy az egyesület elnökét, Bánffy Dezső bárót betegség gátolja a megjelenésben. Indítványára a közgyűlés Bánffy Dezső bárót táviratban üdvözölte. Bund Károly titkár fölolvasta az igazgatóválasztmány múlt évi jelentését, a melyből a következőket közöljük: Az erdei vasutak törvényét az egyesület örömmel fogadja, mert az egyesület kívánsága szerint készült. A mezőgazdasági kamarák ügyében az igazgatóválasztmány a gazdák állás-

Bársonyos tekintetű, fekete szemeivel meglepetve, érdekel nézett reám ő is, aztán még pár szót váltva Thibaud kisasszonnyal, kalapját előttem is megemelve, távozott.

E férfi Thibaud kisasszonynak új albrölje volt, attaché a török követségnél és valami felvilágosítást jött volt kérni a háziasszonyától. Nem tettem Thibaud kisasszony előtt említést az álmomról, de pár nap múlva ugyanazon órában ismét beállítottam a boltba és a fiatal diplomatát ismét ott találtam. A többit kitalálok. Megismerkedtünk és megszerettük egymást. Legyőzhetetlen, hatalmas érzés kergetett egymás felé... De sokáig küzdöttünk szerelmünk ellen, nem voltam szabad és nem akartam a szívemre hallgatni; de a sors így akarta. A férjemet egészen váratlanul Konstantinápolyba küldte a minisztere. Diplomatikusan küldetése két hétre szólt. Nem különös véletlen-e, hogy épen Konstantinápolyba, az ő városába küldték férjemet és hogy Thibaud kisasszony, a jószágos vén leány, ellátta őt ajánló levelekkel, a miket a lakója adott neki?

Férjem illőnek találta személyesen köszönni meg az ajánló leveleket a fiatal töröknek. Elragadtatva tért vissza tőle, nem győzte előttem dicsérni, minő szép, előkelő, lebilincselő ember. «Ennek aztán lehetnek sikerei a nőknél», — mondta meggyőződéssel. Szótlanul hallgattam a dicsőhimnusz, de elképzelted mit éreztem ez alatt.

Férjemnek fogalma sem volt róla, hogy szeretem e férfit. Elutazott nyugodtan, mitsem sejtve és én... két hétig a világ legboldogabb asszonya voltam. De aztán... a rá következő években elég drágán fizettem meg a lopva élvezett boldogság röpke perceit! Sohasem felejttem el, minő kinszenvedésen mentem át azon az ebéden, a mire férjem a kedvesemet házunkba hívta, hogy némi leg revanchirozza neki azt, a mit ajánló levele folytán a nővére házában élvezett.

Ő az én házamban, elképzeled-e? Karon fogvást vezetett az asztalomhoz elhalmozva férjem udvariassága által. Minő helyzet! Sápadtak voltunk mindketten, reszketett az ő karja is... az a kar, a mi pár nap előtt még szenvedélyesen ölelt magához. És most komédiázunk kellett, tettetni, hogy alig ismerjük egymást. Mindkettőnk egyenes lelke fellázadt e komédia ellen... és én kértem is, ne jöjjön többé a házunkba. Nem is jött, de szenvedett, a miért csak olyan ritkán láthattuk egymást, azt akarta, hogy az övé, csupán az övé legyenek. De én gyáva voltam... féltem nyiltan fellépni. Féltem a férjemtől, a szüleimtől, a botránnytól és nem mertem cselekedni. És szenvedtünk tovább mindketten... oh, miért is nem volt bátorságom?... Talán minden más-képen lett volna! És minél több idő mult el, annál nehezebbnek tetszett előttem széttörni bilincseimet. Jöt-

foglalását kívánja megvární. Fölterjesztést intéztek a földművelésügyi miniszter úrhoz egy országos erdőgazdasági tanács szervezése érdekében. Az adóreform ügyében az igazgatóválasztmány állást foglalt és számos fontos, az erdőgazdaság érdekében föltétlenül szükséges előterjesztést tett. Kívánja a földadó eddigi kontingensének (52 millió korona) föntartását, az erdőkataszter tiszta jövedelmének föntartását, még abban az esetben is, ha az esetleg mutatkozó aránytalanságokat kiigazítanák; a földadó kontingense arányosan kiigazíttassék; a földtehermentesítési járulékok arányosan állapíttassanak meg; a vármegyei földadó-bizottságokba erdőbirtokosok és erdészek is vonassanak be; a fűrészüzem a kereseti adó alól kivéssék. Kérte az egyesület az erdőlegények és segéderdőőrök javadalmazásának javítását s örömmel jelenti, hogy a fölművelésügyi miniszter úr az egyesület kérelmének nagy részét már az 1909. évi állami költségvetés keretében meg is valósította. Végül jelenti, hogy az egyesületnek ez idő szerint 854 alapító és 1124 rendes tagja van. A jelentést a közgyűlés jóváhagyóan tudomásul vette. Ezután a választásra került a sor és az elnök felhívta a közgyűlést egy elnök, két alelnök, tizenegy választmányi tag és a számadásvizsgáló bizottság megválasztására. Elnök lett Bánffy Dezső báró, első alelnök: Bedő Albert dr., másodalelnök: Horváth Sándor. Választmányi tagok: Ambrózy Lajos báró, Arató Gyula, Esterházy Miklós herceg, Hirsch István, Podhradszky András, Ungvári Rónay Antal, Tavi Gusztáv, Tomcsányi Gusztáv, Török Gábor, Tuzson János dr. és Marosi Ferencz. Számadás-vizsgálóbizottság: Bálogh Ernő, Gruber Gyula, Marsovszky Ede, Szalai

Ernő és Térfi Béla. Póttagok: Barsy Rikárd és Dezsényi Jenő. A titkár előterjesztette a Deák Ferencz irodalmi pályázat eredményét. Az ötszáz koronás jutalmat Zemplén Géza dr. nyerte el a «Fából készült spiritusz és cukor» című művével. Háromszáz koronával jutalmazták Barta Ábelnek a luczfenyőről irt munkáját. A jövő évi kamatokkal a közgyűlés oly munkát kíván jutalmazni, a mely az erdőgazdaságban szükséges kereskedelmi ismereteket fogja tárgyalni. Végül a közgyűlés a következő közgyűlés helyének megválasztását az igazgatóválasztmányra bízta és ezzel a közgyűlés véget ért.

Maluzsina.

A liptóútvári m. kir. főerdőhivatalhoz tartozó maluzsina erdőgondnokságban 7176 k. hold kiterjedésű vadászterület van kitűzve oly czélból, hogy ezen a liptóútvári erdőőri szakiskola növendékei a vadászati szakismereteket, de különösen a fővad tenyésztését és vadászátát gyakorlatilag is elsajátíthassák.

E vadászterület berendezési munkálatai ugyan még nincsenek befejezve, mert ezek végrehajtása az államköltségvetés nagyobbmértvű megterhelhetésének elkerülése végett három esztendőre lett felosztva, de azért a vadászterület már is mintaszerűnek mondható, mert valósággal példányképe annak, hogy az okszerűen kezelt fővadás vadászterület miként kell hogy berendezve legyen.

Szerencsés természeti viszonyaival, számos bővizű forrásaival s a völgyek mentén és a hegytetőkön el-

tek a gyermekek... Mi legyen ezekkel, ha a férjemet elhagyom?! Van-e jogom magammal vinni őket?... Tudhatom-e, melyik?... Oh, iszonyú... hidd el, iszonyú sorsa van a házasságtörő nőnek, ha nem könnyűvérű, ha alapjában véve becsületes!...

— És a férjed sohasem sejtett semmit?

— Soha... semmit. A férjek vakok. Feltékenyek ok nélkül és nem látják, a mi majd kiszúrja a szemüket...

— Ez már igaz! De ez még szerencse volt reád nézve!

— Szerencse!... de a szerencsétlenség mégis hamar utóért. Ő áthült, nagybeteg lett. Oh, minő iszonyú idők voltak ezek! Betegnek tudni őt és nem tölthetni éjet, napot, minden percet ő mellette. A nővére eljött Konstantinápolyból és elhatározta, hogy magával viszi. Nem akartam... tudtam, ha elmegy, nem látom meg őt soha többé ez életben. Kértem, könyörögtem neki egy biztos kéz által hozzá juttatott levélben, ne hagyjon el... megígértem, a mit eddig haboztam megtenni... el akartam érte hagyni a férjemet, gyermekeimet... «Már késő!» — írta kuszált betűkkel búcsúlevelében. És elment. Talán remélte, hogy a honi levegő, a tenger meggyógyítja! Álmatlanul töltöttem az éjet, mikor másnap reggel utaznia kellett. Csak reggel felé szenderedtem el. És tudod mit álmodtam? A konstantinápolyi temetőben jártam és kerestem a sírját! Nézz ide...

ezen a széles cziprusfákkal szegélyezett úton mentem végig... itt... — és Eveline a levelező-lapon megmutatta az utat, a merre képzeletben járt. — Láttam mindezt... mert a lelkem előre megérezte, hogy nonsokára oda kerül az, a ki mindenem volt e világon! És ne higgyek a spiritizmusban? Ne higgyem, hogy lelkünk időnként különválik testhüvelyünkől és nincs számára tér, távolság... a mit egy pillanat alatt el ne érhetne!... Nem láttam őt soha többé! Meghalt... alig pár hét múlva és most ott fekszik e szép csendes temetőben, a hová lelkem annyiszor elkalandozik hozzá, a mig majd örökre egyesülünk, a túlvilágban... az úrban, a hol nincs távolság, a lélek megszabadulva porhüvelyétől szabadon kering... Te ezt nem hiszed?... Mondd, nem hiszed?

Nem volt kedvem a szegény asszónynyal most ellenkezni és a válasz alól szerencsésen felmentett Eveline e pillanatban belépő férje. Mentegette magát, a miért megkésett, aztán mosolyogva mondta:

— De tudom, hogy nem haragudtak ezért? Mert mindég jól mulatnak együtt, mindég vigan vannak!

— Nagyon vigan! — felelte Evelin gépileg és hirtelen mozdulattal a karmantyújába csúsztatta a levelezőlapot.

huzódó buja legelőjű erdei tisztásaival prototypusa a magas hegységi vadászterületeknek. Tengerszin feletti magassága 700 és 1700 méter között váltakozik, de azért hegyoldalai nem túlságos meredek. Eddig mintegy 50 klm. hosszúságú cserkészetekkel van behálózva, melyek az egész vonalon lankás emelkedéssel s oly kitűnően vannak vezetve, hogy azokon naphosszant, kényelmesen s minden megerőltetés nélkül el lehet kalandozni, akár gyalog, akár lóháton.

Szóói s vadetetői úgy berendezésük, mint elhelyezésük tekintetében kifogástalanok, úgy hogy az erdőöri növények e vadászterületen bőséges tapasztalatokat

Rendszerint mohába rakott terméskő alapfalazatra felépített egyszerű, de azért izléses faalkotmányok, melyek csekély kerületséggel lehetővé teszik azt, hogy bennük a vadász és erdész az idő viszontagságai ellen barátságos menhelyet találjon.

Meg kell még emlékezni az ugyancsak mintaszerűen elhelyezett csicsóka- és spartiumkertekről is, melyek nyaranta primitív, olcsó fenyőfa-rúdkerítéssel vannak körülvéve, hogy bennük a pákosztos vad idő előtt kárt ne tehessen s a csicsóka és spartium jól kifejlődhessék.

Télen azután, ha az éhségtől meggyötört vad már

Maluzsinai vadásztanyák.

gyűjthetnek, hogy a cserkésző utakat, szókat és vadetetőket hol és miként kell berendezni.

A vadetetőknél takarmánnyal való ellátása érdekében gondoskodás történik itt nemcsak a tisztások széna-termésének elraktározásáról, de különösen a lombtakarmánnyal lehető nagy mennyiségben való termeléséről s a téli hónapok sanyarú napjaira való eltételéről. A lombtakarmányt itt majdnem kizárólag a kecskefű szolgáltatja. Junius havában termelik, bakokra fektetett rudakon széjjel teregetvén jól kiszáritják s azután kötegekben száraz helyen, lehetőleg tető alatt, vagy a vadásztanyák és vadászkunyhók padlásain raktározzák.

E vadásztanyák és vadászkunyhók elhelyezése, építési modora és berendezése is valóban mintaszerű.

a mesterséges takarmányozásra van utalva, a spartiumkert kerítését alkotó rudakat egyszerűen eltávolítják s annak termését szabad prédára bocsájtják. A csicsóka kertekkel, ha ezeket nem túl magas hó borítja, hasonlóképpen lehet eljárni, de czélszerűbb s gazdaságosabb azokból minden másod-, harmadnap egy bizonyos mennyiséget kiszedni s azt a vadnak a legközelebbi etetőknél kiszórni. Gondot fordítanak itt arra, hogy egyszerre csak annyi csicsókát szórjanak ki, mint a mennyit a vad azonnal elfogyaszthat, mert a fenmaradó részt, ha éjjelen át megfagyna, rendszerint nem eszi meg a vad, vagy ha — a mi még rosszabb — megenné, veszedelmes emésztési zavarokat s igen gyakran halálos kimenetelű bélhurutot, sőt vérhast is okozhat.

A vadásztanyák mellett szarvasagató állvány, egy

mérleg s egy nagy üst van elhelyezve, oly czélből, hogy a terítékre kerülő fővadnak kezelését, súlyának meghatározását, kizsigelését, nyúzását, felapritását, az agancsnak a koponyától való elválasztását és kifőzését már a helyszínen elvégezni lehessen.

Nem volna teljes a leírás, ha meg nem emlékeznék arról a két fajtisza vérebről, melyek e vadászterületnek mintegy tartozékát képezik s a maluzsinai erdőgondnokság vezetője részéről — ki a vadászat minden ágazatában kiváló jártassággal bír s a vadászegek nevelésének, gondozásának és betanításának valóságos mestere — a legmegfelelőbb ellátásban részesülnek.

A kan (Dudás) jelenleg három éves, telivér hannoveri szülők ivadéka, míg «Pikulka», a másfél éves szuka az alacsonyabb testalkotású bajor fajtából származik s ugyancsak telivér szülők sarjadéka.

«Dudás» már tökéletesen be van vezetve. Szimatja kitünő, csaholása érczes, erőteljes, munkájában kitartó s rendkívül engedelmes. Vezetőjét soha sem ránczigálja s nem hurokolja erőszakkal maga után s e tulajdonsága megbecsülhetetlen, mert különösen hegyes vidéken számtalan balesetnek volt okozója, ha a véreb gazdáját, vagy vezetőjét, ki ezt ilyen esetekben rendszerint töltött fegyverrel kíséri, a póráz vezetékevel úgy meg-rántotta, hogy az a meredek sikos talajon elbukott s estében töltött fegyvere elsült.

Mult évben egy sebzett szarvas nyomára csak 36 óra mulva vezették, miután azt a szomszéd vadászterület bérlőjének kutyája az előző napon hiába kereste. «Dudás» csakhamar ráakadt a már teljesen kihült csapásra, annak dacára, hogy azt időközben eső is áztatta.

Rövid ideig tartó keresés után hangos csaholással jelezte, hogy a sebzett szarvas fektére rátalált, s a vadásznak ezután már nem sok fáradságába került a haldokló szarvast egy kegyelemlövessel kinjaitól megváltani.

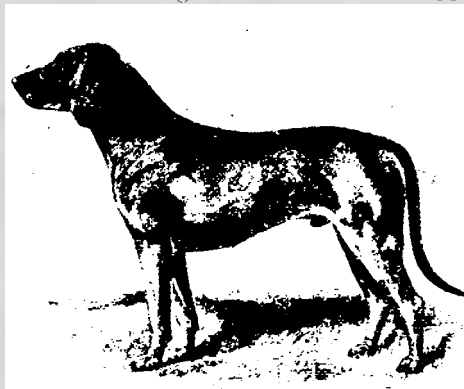
Végül szolgáljon itt tájékozásul néhány adat e vadászterület berendezésének költségeiről.

A cserkészutak, melyek kiépítése kilométerenkint átlag 80 koronába s így folyóméterenkint 8 fillérbe került, akként vannak berendezve, hogy időnkint szükségessé váló tisztogatásuk, javítgatásuk és tatarozásuk folyóméterenkint 1—2 fillérnyi költséggel végrehajtható lesz.

Eddig 12 drb szózó van felállítva átlag 16 K. kerüköltséggel; aránylag azért oly drágán, mert az anyagot igen messziről kell a helyszínére fuvarozni. Ezen körülmény a vadászterület intézőit e sorok írójának javaslatára arra készítette, hogy jövőben a sóval kevert agyaghabarcot az agyagvermeknél fogják gyuratni, a habarcsból ott vályogtégelákat készíttetnek s ezeket jól kiszárítatván, az erdőben egyébként is elfoglalt napszamosokkal (csemetekerti munkásokkal, favágókkal, útépítőkkel stb.) valahányszor az útjukba eső agyagveremnél elhaladva az erdei munkába indulnak, a helyszínére vitetik, a mi a szózó felfrissítésének s újak létesítésének költségeit előreláthatólag tetemesen le fogja szállítani.

Az etetők száma eddig 7 drb. Az általánosan divó kivitelen vannak építve, keresztbe rakott rudak összekötő karfáin elhelyezett szénarácsos, melyet drányicza, vagy zindelyeresz borít. Mindegyikében egyszerre 7—8 mmázsa széna helyezhető el s kerüköltségük átlag 25 korona.

Csicsókával és spartiummal eddig 1000 négyszögöl kiterjedésű kert van betelepítve s a befektetés négyszögölenként 40 fillérbe kerül. Takarmánykáposztával is történt kísérletezés, de ebben az elmúlt nyár kedvezőtlen időjárásán kívül a rovarok és egerek is nagy károkat tettek úgy, hogy annak előnyeiről vagy hátrányairól ezidőszert még nem lehet beszámolni. Több mint 500 kéve lombtakarmány 200—250 méter hosszú, 30—35 cm. vastag s mintegy 8—10 klg. súlyú kékében, az etetőhelyek közelében van elraktározva, kévénkint átlag 40 fillér kerüköltséggel.

Dudás, a maluzsinai véreb.

A liptóújvári erdőri szakiskola növendékeinek tehát tág tere nyílik arra, hogy ezen tanulságosan berendezett vadászterületen a fővad tenyésztésének és vadászatának összes jelenségeivel behatóan megismerkedjék. S ép ezért kívánatos lenne, hogy a növendékek ezen erdőgondnokságot ne csak társas kirándulásaik alkalmával keressék fel, hanem ott az erdő- és vadvédelmi szolgálatot az erdőgondnok, esetleg egy-egy ottani altiszt vezetése alatt bizonyos turnusokra felosztva kisebb-nagyobb csoportokban, több napon át egyhuzamban teljesítsék, mert így módjukban lenne a fővad vadászatának és tenyésztésének egyes teendőit minden évadban, az évnek minden szakában megtanulni s e mellett a maluzsinai erdőgondnokságban folyó házilag kezelés révén a fatermelésnek és szállításnak is minden részleteivel behatóan megismerkedni. (S. K.)

A trónörökös vadászata Pusztaszeren.

Ferencz Ferdinánd királyi herceg, trónörökös, december hó 14., 15. és 16-ikán, főúri társasággal a szegedi földekkal határos Pusztaszeren vadászott, a hol Pallavicini Sándor örgrófnak volt a vendége.

A trónörökös 13-án este érkezett a kisteleki vasúti állomásra s az éjjelt hálókocsijában töltötte. Másnap reggel a fenséges úr Pallavicini Sándor örgróffal a pályaház előtt várakozó négy — fehérlovas sárga vadász-

kocsiba ült és sűrű ködben mintegy ötnegyed óráig tartó út után Pusztaszerre a Pallaviciniek vadász-kastélyába érkezett, honnan rövid félóra múlva négylovas hintón, a főúri társaságtól követve vadászatra indult.

Az első napon a trónörökös az Alföld legszebb tájékán a halmokkal, erdőkkel, rétekkel váltakozó buja, süppedékes talaju Hantházán nyulra, fácánra és fogolyra vadászott. A tervezet szerint a hajtás hossza: mezőn 4000 m., erdőben 1600 m., szélessége: mezőn 2300 m., az erdőben 800 m. volt. A vadászok két szárnyban álltak föl.

Féltizkor a hétszáz hajtónak sippal jelezték a lovas-erdészek, hogy kezdődik a vadászat. A társaság Hantháza szélén leszállt a kocsikról s a fenséges urat, a kinek igen jó kedve volt, a mikor elindult kétesövű puskával a kezében, követte: két vadász, mindkettőnél puská, egyik, a ki folyton töltött, másik, a ki hirtelen átvette a trónörököstől a kilőtt fegyvert és a töltött fegyvert a kezébe adta. A trónörököst követték Zsák főerdész, a ki a lelőtt zsákmányt jegyezte és Wolf uradalmi főigazgató. Távolról a lila párázat mintha összefolyt volna az ég szürkéségével. De lassankint világosodott a levegő és a mint megkezdődött a hajtók lármája, vidámabb lett a tájék. Négyszögben hétszáz hajtó, esupa jókedvű magyar fiu és legény ostromolta meg a vadászterületet, olyan erővel, hogy a fölhajtott és örült sebességgel iramló vadakra a királyi hercegnek olykor másodpercenként kellett lőnie. A tömegesen hulló nyulaknak gyermeksiráshoz hasonló fájdalmas kiáltásától és a téli álmát alvó erdő kopasz gallyai közül lepottyánó fácánok és foglyok siró berregésétől hangos, lármás, vidám lett az erdő.

A trónörökös páratlanul biztos lövő. Ritkán hibázza el a lövést. Pedig ugyancsak gyorsan kellett lőnie; arra, hogy célozzon, úgyszólván ideje sem volt. Reggeli kilenctől délutáni négyig a folyton gyalogló trónörökös csak egyszer ült le az utána vitt háromlábu székre, hogy fél vajas zsömléjét elköltse és egy korty bort igyék.

A trónörököst a hajtók pajkossága olykor meg is kacagtatta. Szíve szerint nevetett, mikor egy hajtó azt mondta:

— No, nyuszi komám, princez-halál lesz itt mindjárt!

A trónörökös fültövön puffantotta a nyuszikomát, a mely fájdalmában cigánykereket vetett és végül véres fejjel elterült.

Háta mögött a két vadász a fölbukkanó nyulakra így figyelmeztette:

— Nyul jobbra.

— Nyul balra.

— Nyul egyenesen.

Déli 12 óráig a fenséges úr 220 nyulat, 92 fácánt, 10 foglyot és egy baglyot lőtt.

Délután négy órakor a sipok jelt adtak a vadászat befejezésére, melyet kedden és szerdán hasonló eredménnyel folytattak. Szerdán délután 6 órakor a fenséges úr elutazott, míg a vadászat többi vendége még a pusztaszeri kastélyban maradt.

A trónörökös a vadászatról nagy elragadtatással beszélt.

Gazdasági tanácsadó.

Rovatvezető: Hreblay Emil állattenyésztési m. kir. felügyelő.

A lotharingiai óriás nyúl. Ha a házinyultenyésztés iránt érdeklődő fajtatani ismereteket óhajt ma szerezní, azt igen könnyen megteheti, mert csak a városligeti Mezőgazdasági Múzeumba kell elfáradnia s ott az állattenyésztési osztályban egy nagy üvegszekrényben 30 fajta házinyulat fog találni kitömve, eredeti élethű alakban. Nagy dolog ez ma, midőn a házinyuláztat oly szépen terjed, hogy a tanulni vágyó egyén ingyen és könnyen megszerezheti azon fajtatani ismereteket, a melyeket ezen szép gyűjtemény nem létezése esetén csak költséggel, hosszú idő alatt szerezhett volna meg.

A sokféle fajta és keresztezésű házinyulak között ott látjuk az impozáns nagyságú lotharingiai házinyulat is. Ez a nagy testű házinyúl a szakértők állításai szerint a belga óriás és a francia kosorrú házinyúl párosítása után eső ivadékok egymásközi tovább tenyésztéséből származik. Hazájában azonban éppen a nagy tömegű hús előállítása céljából állandóan csak első keresztezési ivadék nyérése végett tenyésztik, oly nemes keresztezésben, hogy az anya mindég belga óriás, az apa pedig a francia kosorrú. Az ily összeállításból nyert ivadék azonban tovább tenyésztve sem egymásközi, sem másképp nem lesz. De húsa eladatik s irhája a szücshez vándorol. Ez érthető is, mert az ily keresztezési ivadék gyorsan fejlődik s 10 hónapos korban 5 kilót nyom.

A kifejlődött 12—14 hónapos állatok azonban mind 6 kilón felüliek.

A féligmeddig megállapodott ezen féleségnek fajtatani leírása a következő. Kinézése erőteljes, teste arányos, hajlott orra s egyik lelógó füle a kosorrú vére emlékeztet. Szemei barnák és nyugodtan értelmesek. Lábai rövidek. Bőre bő, elől lebernyeges, színe legtöbbször sötét vagy világos vadnyúl színű s szőrözete dús és elég hosszú.

Nálunk most kezdik tenyésztetni egy vérben, a mi lehet eredményes is, de azt hiszem, jobb lenne csakis hústermelés végett előállítani, úgy-mint azt fentebb leírtam s új fajtát belőle nem létesíteni. (bl.)

A rueni kacsa. A rueni elnevezés eredetének magyarázata bizonytalan. Lehetséges, hogy az első, ekkép hasznosított egyedek rueni fajtájú kacsák voltak, mások szerint az elnevezés helytelen és hibás ortográfiájú a mennyiben tulajdonképpen nem *rouennais*, hanem *ruanné* volna; *rouanné*, a rouan melléknévtől, a vörössel vegyest szürke színt jelezvén, vagy pedig a rouanner (zúzni) igétől, minthogy az ily kacsák húsát és bőrét nyomkodják, zúzzák.

A felelet ezek szerint nehéz és a szerint váltakozik, hogy a francziák vagy pedig az angolok adják-e meg. A valóság az, hogy a párisi vásárcsarnokokban eladásra kerülő rueni kacsa rendszerint nem fajtatiszta és hogy a vérelvonás nélkül leölt kacsa teljesen párisi eredetű.

Párisban a Saint-Germain-piaczon kezdett egy baromfikereskedő mintegy 40 évvel ezelőtt ilyen kacsákat árulni, melyeket ő maga fojtott meg. Ezen üzlet fényesen bevált és az ő ölési módszere gyorsan elterjedt Normandiában, a hol később, hogy az angolok izlését és igényeit kielégítsék, barbár, de jövedelmező tökéletesítés tárgya lett.

A Párisban eladásra kerülő rueni kacsá majdnem mind kizárólag a Vendée départementből (a bretoni mocsaras vidékről) ered, a hol különböző helységek piaczaín összevásárolják őket.

A rendszerint közönséges fajtájú és előszeretettel főleg sötét tollazatú kis kacsákat hat hetes koruktól egészen két hónapos korukig veszik a szállítók. Ezeket 1200, egészen 4000-nyi számban nagy területeken helyezik el, melyek annyi szakaszra vagy rékeszre vannak osztva, a hány napot (rendszerint 8—12 napot) számítanak hizlalásukra.

Az állatokat tisztán tartják; napjában, az évszak és a szükséglet szerint 2-szer, 3-szor friss, nem nedves szalmával újítják meg az almot, ezért aztán bizonyos idő múlva mindig vastagabb és vastagabb trágyaréteget kapnak, melyet egy egész évig is konzerválnak hogy ezzel a hideg évszakban is megfelelő temperatúrát érjenek el. Arra is van gondjuk, hogy az állatok ne fűrdhessenek: semmiféle medenczét nem tesznek tartózkodási helyükre. Ily módon kikerülik az esztendő bizonyos évadjában a könnyen szereshető meghüléseket valamint a szennyes, bemoeszkolt vízzel való gyomorrontásokat.

A kis kacsáknak kevéssé mély és rácszal ellátott vályúkba italul és ételül minden más tápszer kizárásával igen tiszta és nagyon friss vizet adnak, nagymennyiségű pohánkával keverve.

A leölés módjai ezek: 1. gombostű segítségével való érzéketlenítés, 2. a gerinczvelő nyujtása a tarkó-tájon való megcsavarásával.

A haláltusa alatt a has tollazatát kitépdesik és zúzzák az izmokat ismételt ütögetésekkel, akár az újakkal, akár pedig tenyérrel, vagy pedig erre a célra készült falapátokkal.

A rueni kacsá a kereskedelembe nem teljesen tollfosztott állapotban kerül; a fej, a nyak, a mell eleje és a szárnyújjak tollai nincsenek kitépve, ezenfelül még a faron is maradnak egyes tollak, közel a végtagokhoz. A belek ki vannak véve és a hasüreg papírossal van kitöltve.

A tolltól fosztott részek és különösen a has és a mell változó kinézésűek, a mi a kezelő ügyességétől vagy jóakaratótól függ. Ha a tollfosztás jól sikerült, akkor a tollak tokjai véraláfutásokkal vannak tele és ezért élénkgyörs vagy sötétebb piros színezetű pontok láthatók a rózsás-fehér bőrön.

Ha a kacsát ügyetlenül és durván kezelték, akkor többé-kevésbé kiterjedt bőrlehamlások láthatók és bőr-alatti vérzések keletkeznek vagy pedig eléggé gyakran belső sérülések is jönnek létre. Ez utóbbi esetben a bőr nagyobb területen többé-kevésbé vöröses színeződést mutat, hasonlóan ahhoz, melyet a természetes ha-

lállal kimúlt kacsán látni. Hogy amattól meg lehessen különböztetni, elegendő a mell- és a hasüreg vizsgálata; az előbbi kis metszéssel a nyak alapján, az utóbbi a lágyéknak a máj tájékán való bemetszése által. Oly kacsán, melynek elkészítésénél brutálisan jártak el, néha csonttörések és zúzódások láthatók, még gyakrabban a máj vagy a nagy véredek szakadása is észlelhető minden esetben egy vagy több véralvadék is van jelen, mely az elhullott kacsán nem található. (bl.)

Különfélék.

Előfizetési fölhívás — Amerikában. Január elejével a lapok hirovatának élén pontosan megjelenik az udvarias figyelmeztetés, hogy az esztendő lejárt, s az előfizetők ujtsák meg előfizetésüket. Egy amerikai újság ezt az Európában sablonos szövegű figyelmeztetést így fogalmazta meg:

A takarékoság szép erény. El tudjuk képzelni, hogy valaki annyira megy a takarékoságban, hogy inggomb helyett a szemölcére gombolja gallérját; hogy a takarékoság kedvéért a vasuti kocsí ütközőjén utazik, hogy megállítja óráját, nehogy elkopjanak a kerekei, hogy írásában pontot, vesszőt nem tesz, s így takarítja meg azt a néhány csöpp tintát. De a takarékoságnak ezek az eszeveszettjei azért mind előkelő dzsentimenek azokhoz a polgártársakhoz képest, a kik takarékoságból nem fizetnek elő az újságjukra.

Haláleseti segély. 400. kor. haláleseti segélyt utalványozott az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédségélypénztár Csobán Péter volt nádasi urad. erdőőr pénztári tag hátramaradottjainak, kinek szolgálat közben fegyvere elsült és halálát okozta.

Biztosítás. Biharvármegye a nagyvárad m. kir. állami erdőhivatal javaslatára a következőket biztosította az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédségélypénztárnál: Pálos János, Vágó József, Dezső Gábor, Köteles Ferencz, Ábrahám Balázs és Veszter Viktor járási erdőőröket egyenkint a III. csoportban 2—2 tagsággal és a IV. csoportban 9—9 tagsággal; Bujdos Albert, Mócz István és Abrudán László járási erdőőröket pedig egyenkint a IV. csoportban 9—9 tagsággal.

Égetett cukor hatása. Legújabbán Trilbert tanár, a párisi Pasteur-intézet gyakorló orvosa, egy régi népies szert szentesített és tudományos kísérleteivel meggyőződött, hogy a hatás, amit a nép az égetett cukornak már régóta tulajdonít, csakugyan létezik. A nép körében ugyanis már régóta tartja magát a hit, hogy a betegszobában nagyon jó cukrot élegetni. Az orvosok nem tulajdonítottak semmi fontosságot ennek a szokásnak. Trilbert tanár azonban meggyőződött arról, hogy az élegetett cukor egyike a legjobb bacillus-ölő szerekeknek. Ezt a következő kísérlet mutatta meg. A tudós tanár egy közép nagyságú üvegburában 5 gr. közönséges fehér-cukrot égetett el. Az égés következtében a burában sűrű gázok keletkeztek. Mikor aztán a

burába tüdővész, kolera, tífusz bacillusokat vezetett be, ezek alig egy félóra alatt már elpusztultak. Figyelemre méltó még ez a kísérlet is. Ha kissé rothadó húst, vagy kellemetlen szagú tojást oly tartóba teszünk, a melyben cukrot égettünk el, az erjedés okozta szag teljesen eltűnik. Lehet, hogy a nép már régebben megfigyelte az égetett cukorból támadó füstnek ezt a tulajdonságát és azért használta — egyszerű lógikája következtében — a betegszobákban is.

Nyugtázás. A múlt év márczius hó 4-én Kis-Bagon elhunyt Sztelek István erdőlegény, végzett erdőőri szakiskolanövendék sírjára helyezett koszorú beszerzési árához a következők járultak hozzá: Pataky József, Szuhay Miklós, Csiki Dénes, Gruber Gyula, Kolbenheyer Oszkár, Dankó István, Kebeley Márton, Daubner Sándor, Hegybely Ferencz, Szász Péter és Keserű László két-két koronával.

Időjelzés. A «Meteor» január hóra a következő időjelzést teszi közzé:

Január havának csomópontjai 2—6—7—8—11—14—18—20—21—23—26—28—30-ra esnek.

A csomópontok sokasága azt mutatja, hogy ennek a hónapnak az időjárása változatosabb lesz, mint az elmúlt év utolsó hónapjác, annál is inkább, mert a belső bolygók együttállásaikkal enyhültre befolyásolják légkörünket. Január havának első fele inkább még a hidegebb jelleg felé gravitál, második felében azonban az enyhültebb idő is kifejezésre jut.

Legerősebb hatású csomópontok 2—6—11—18—23—25 és 30-ra esnek. A 2—6—11—25-iek inkább hideg jellegűek, míg a 18-iki enyhe, a 23-iki csapadékos, a 30-iki ismét enyhe jellegű. E hónapban gyakori csapadékot várhatunk, még pedig első felében inkább hó, a második felében pedig valószínűleg eső alakjában.

Szerkesztői üzenetek.

M. G. Az ordészeti altisztí egyenruhában még nem történt változás. A jelenlegi egyenruhát mi is észszerűtlennek tartjuk, de az Ön által ajánlott fekete posztó-ruha még a mostaninál is rosszabb volna. Alkalmilag foglalkozni fogunk ezzel a régen vajjúdó kérdéssel is.

C. L. «Joga van» kérni, mert kérni mindig és mindent szabad, de hogy kérelmét teljesítik-e, az már más kérdés, a melyre mi sem tudunk feleletet adni.

H. J. Ha mindenáron panaszt akar emelni, úgy forduljon panaszával Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye közigazgatási bizottságához. Alig hisszük azonban, hogy a kívánt célt elérné, mert kérvénye oly sok kézen ment keresztül, hogy szinte lehetetlennek tartjuk most annak megállapítását, hogy kérvényéről a bélyeg hol és mikor tűnt el. Az sincs kizárva, hogy kérvényéről a bélyeg magától esett le.

P. A. dr. Szíves érdeklődését köszönjük, de sajnálatunkra ilyen kis lenyomatok költségeire fedezettel nem rendelkezünk. A kívánt lapokat elküldtük.

Gy. Z. I. A lapunk múlt évi 23-ik számában ismertetett csapadagyáros czíme: «Rudolf Weber k. u. k. Hoflieferant — in Haynau (Schlesien).» A czégnak magyarul is írhat s megrendelés esetén szíveskedjék a lapunkban közölt czikkre hivatkozni. 2. M. J. czímét nem tudjuk.

P. J. Ha tényleges csendőrségi és polgári állami szolgálata közt csak 19 napi megszakítás van s igazolni tudja azt, hogy még tényleges csendőrségi szolgálata alatt beadta erdőőri állás elnyerése iránti kérvényét és hogy új állását csak azért nem foglalta el előbb, mert kinevezése késett, ez esetben valószínűleg el fognak tekinteni a rövid szolgálati megszakítástól. Ha azonban ezt igazolni nem fogja tudni, úgy — kifogástalan szolgálat ese-

tén — kegyelem útján minden bizonynyal be fogják előbbi (csendőrségi) szolgálatát a nyugdíjba számítani. Ezt azonban most még nem kérelmezheti, mert az 1875. évi július hó 13-án tartott minisztertanács határozatilag kimondotta, hogy a szabályszerűnél kedvezőbb végelbírás iránt a tényleges szolgálat tartama alatt és mielőtt a nyugdíjazás ideje bekövetkeznék, előre biztosítás senkinek se adassék. Ön tehát csendőrségi szolgálatának beszámítását csak akkor kérheti, illetőleg ily irányú kérelme csak akkor lesz érdemleges tárgyalás alá vehető, a midőn nyugdíjba fog menni. Tanácsoljuk azonban, hogy már most szerezzon arra nézve hiteles bizonyítványt, hogy a csendőrségnél mely naptól, mely napig állott tényleges szolgálatban, valamint arra nézve is, hogy erdőőri állás elnyerése iránti kérvényét mikor nyújtotta be és mely napon kapta meg kinevezési okmányát, mert tapasztalatból tudjuk, hogy évek múlva ezeknek az igazolása nehézségekkel jár, sőt nem ritkán lehetetlen is.

A. A. A. földmívelésügyi miniszter úr által 1898. évi 53680 szám alatt kiadott vadászati «Utasítás»-ban a vidra után 4 korona lödij van megállapítva, ha az házilag kezelt, vagy fentartott kincstári vadászterületen lövették. Ha Ön a vidrát nem «idegen feleknek bérbeadott» vadászterületen lötte, akkor a 4 korona lödij Önt megilleti és az «Utasítás» 29. §-a értelmében a vidra prémje (bundája) is az Ön tulajdonát képezi, a melyet az erdőgondnoknak nem áll jogában elvenni. Ha azonban a vidrát «idegen feleknek bérbeadott» vadászterületen lötte, akkor lödijre — a kincstár részéről — nem tarthat igényt s a vidra, valamint bundája is a vadászterület bérlőjét illeti.

1898. sz. köz. 1908.

Pályázati hirdetés.

Leibicz r. t. városánál egy erdőőri állás lemondás folytán megüresedvén, ezen állás elnyerésére ezennel pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni akarókat, hogy működési bizonyítvánnyal és képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám legkésőbb 1909. évi január hó 15. napjáig küldjék be.

Ezen állás 50 kor. havi bérrrel, szabad lakással és fűtéssel, azonkívül kert hasznélvezetével és 4 drb szarvasmarha legeltetési joggal van javadalmazva.

Kelt Leibiczon, 1908. évi december hó 15-én.

(8) **Kurz Gyula** polgármester.

847/E. 1908. sz.

Pályázat.

Dobsina r. t. város tanácsa az elhalálozás folytán megürült városi főerdőőri állásra pályázatot nyit.

A főerdőőr javadalmazása:

1. 1080 kor. évi fizetés
2. kétszer ötödéves korpótlék 60-60 kor-val
3. 150 kor. évi lakbér vagy természetbeni lakás a választása szerint.
4. 24 köbm. puhafa vagy 48 kor. készpénz a város választása szerint.
5. Szokásos egyenruha.

A megválasztott tagja lesz a városi nyugdíjintézetnek.

Erdőőri szakvizsgabizonyítvánnyal ellátott pályázati kérvények 1909. évi január hó 15-ig nyújtandók be alulírott polgármesteri hivatalhoz.

Az állás 1909. évi április 1-én okvetlenül elfoglalandó.

Együttal arra az esetre, ha a fenti állás egy városi erdőőrrel töltenék be a megürülendő erdőőri állásra is a pályázati kérvények fenti határidő alatt benyújtandók.

Az erdőőr javadalmazása 600 K törzsfizetés, 45 K lakbér, 24 köbm. tűzifa járandóság, 84 K ruhaállomány, 20 K csizmapénz, 120 K drágasági pótlék összesen 917 kor és természetbeni lakás.

(10) **Klermák Sándor** polgármester.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Uhu

III. 3.

baglyot veszek és cserélek vizslakölyökkel, vagy foxterrierrel. Drávatamási, (Somogy m.) Stark főerdész.

Pályázat kitüntetésekre és jutalmazásokra.

Az «Országos magyar vadászati védegyelet» igazgatósága az alapszabályok értelmében ezennel közzéteszi, hogy az 1908. évre megfelelő összeget irányozott elő, hogy abból a vadállomány megvédése körül 1908. évben kiváló érdemeket szerzett hivatásos vadászokat, vadőröket, vadőri teendőikkel megbízott erdőőröket nemkülönböztetve a közigazgatási, közbiztonsági és pénzügyi hatóságok alatt álló ama buzgóbb közegeket, akik a vadászati törvény ellen elkövetett kihágások kipuhatolása, üldözése és följelentése által érdemeket szereztek — hiteles ajánlatok útján — érmeikkel kitüntesse, vagy pénzbeli jutalomban részesítse. Az érmeik bronzban vagy ezüstben, a jutalmak 50 koronától 100 koronáig terjedő összegekben adatnak ki és pedig a vadászati szempontból kártekonny vadak és állatok eredményes pusztításáért; a hasznos vadak tenyésztése körül elért kiváló sikerekért; vadörzök elleni sikeres működésért, feljelentésért és azokkal szemben tanusított bátor és kötelességlú viselkedésért. Ezen jutalmakra első sorban jogosultak: a vadörzésre felelősök, illetőleg a hatóságoknál ilyeneként bejelentett egyének, ha maguk vagy szolgálatadójuk személyében az orsz. m. vadászati védegyeletnek tagjai. A kitüntetésre vagy jutalmazásra a jó magaviselet, avagy hosszú szolgálati idő még nem elég. Azokra csakis a vadászati ügy érdekében fentebb jelzett kiválóan eredményes munkálkodás valamelyike érdemesít. Oly esetekben, midőn valamely vadörzök ebbeli működése közben keresetképtelenné válik, a védegyelet esetleg évi segélyben is részesíti az illetőt, vagy özvegyét és árváit. Ez a segélyezés több évre is kiterjedhet. A pályázati bejelentések lehetőleg mielőbb, de legkésőbb 1909. január 15-ig az egyelet titkárságához (Budapest, VIII., Gyöngyösi utca 13.) intézendők. A bejelentésbe irandó: *a)* Az ajánlott egyének neve, kora, foglalkozása, eddigi magaviselete és szolgálati éveinek száma; *b)* rövid hűleírás a jogcímnek, illetve cselekménynek, melynek alapján az illető kitüntetésre vagy jutalmazásra ajánlatik; bírói eljárás esetében az illetékes bíróság megnevezése, ahol az ügy bejelentetett; *c)* az *a)* és *b)* pontok alatt felsoroltak bizonyítása a vadászat tulajdonosa által oly kijelentés mellett, hogy tudomása szerint az előadás a valósággal megegyez; *d)* ajánlat a vadászat tulajdonosától a kitüntetésre vagy jutalmazásra, mely ajánlatot az Országos magyar vadászati védegyelet igazgatósága — az elhatározás fentartása mellett — irányadónul veend. A kitüntetések és jutalmazások időnként az egyelet hivatalos közlönyében, a Vadász Lapban (szerkesztőségi iroda: Budapest, Gyöngyösi-utca 13. szám) közzétetnek.

Budapesten, 1908. évi november hó 18-án.

Az «Országos magyar vadászati védegyelet» nevében:

Herczeg Esterházy Miklós, s. k.
egyl. elnök.

(4.)

Veszek bőréket

és pedig: nyuszt barna K 33—35; világos K 28—29; nyest K 22—23; vidra 25—27; görény K 3·5—4·5; róka K 6·5—7; vadmaeska K 2·5—5; borz K 2—3·5; nyul K 0·36—0·44.

Zágráb, Ferencz József tér 15 sz.

(4.) **Mocnay D.** nyug. erdőmester.

3905/1908. sz.

Pályázat.

Körmöczbánya szab. kir. r. t. főbányavárosánál 400 (négy száz) korona évi bérrel, 120 (egyszázhusz) korona rendkívüli segélylyel 16 ürm³ kemény és 16 ürm³ lágy tűzifa 2 kh. földilleménnyel természetbeni lakással és és 10%-os ötödéves korpótlékkal javadalmazott II-od osztályú erdőlegényi állás betöltendő lévén, arra ezen-nel pályázatot hirdetek.

Felhívom tehát mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy életkorukat, fedhetlen előéletüket, magyar honosságukat, nyelvismeretüket, testi épségüket és alkalmas voltukat, igazoló okmányokkal és szakképzettségüket erdőri szakvizsgálati bizonyítvánnyal felszerelt sajátkezüleg irt és szabályszerűen bélyegzett kérvényüket, 1909. évi január 31-éig hozzám annál is inkább nyújt-sák be, miután a később beérkezett kérvények figyelembe nem vétetnek.

Végül megérintem, hogy ezen állásra csakis nőtlének pályázhatnak.

Kelt Körmöczbányán, 1908. évi december hó 8-án.

(5.) **Bendrovic** polgármester.

624/1908. sz.

Pályázati hirdetés erdőszolgai állásra.

Brassó vármegye közig. erdészeti albizottságának folyó évi 1137. e. b. számú határozata folytán a Brassó vármegyei hárszafalusi m. kir. járási erdőgondnokság területében levő XIII-ik számú tömösi őrzésben lemondás folytán megüresedett erdőszolgai állásra, mely évi 440 kor. bérrel, 36 kor. ruhaátalánnyal 48 kor. lakbérrel és 12 ürm. tűzifával van javadalmazva, ezennel pályázat nyitattik.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy Brassó vármegye tekintetes közigazgatási erdészeti albizottságához Brassóban címzendő sajátkezüleg irt kérvényeiket, az erdő-törvény 37. §-ába előirt kellekekkel és eddigi szolgálataik igazolására szolgáló okmányokkal, valamint egészséges, erőteljes testalkatukat s jó látó, halló és beszélő képességüket tanusító orvosi bizonyítvánnyal felszerelve a *brassói m. kir. állami erdőhivatalhoz az 1909. évi január hó 7-ig nyujtsák be.*

Szabályszerűen fel nem szerelt, vagy ezen határidőn túl érkező kérelmek figyelembe nem vétetnek.

Brassó, 1908. évi december hó 7-én.

(6.) **A m. kir. állami erdőhivatal.**

Állás-csere.

Jól jövedelmező és szép helyen fekvő állomásomat családi ügyek miatt elcserélném Ungvári, Bástyaházai, Nagybányai kartársal. A csere megtörténte után 40 korona úti költséget hajlandó vagyok fizetni. Érdeklődőknek teljes felvilágosítással szolgállok. Czimem a kiadóhivatalban: «Egy m. kir. erdőlegény.»

Jegyzéke

azoknak az erdészeti szakmunkáknak, melyek az «Az Erdő»-re előfizető erdészeti altisztek és erdőőrök által az Országos Erdészeti Egyesületnél (Budapest, V., Alkotmány-u. 6 sz.) az alábbi kedvezményes áron rendelhetők meg:

- Bölcsházi Betházy Emil:** Az erdőrendezés tan kézikönyve. Ára 6 K.
- Békly Albert:** Számtan erdészeti altisztek részére. Ára 1 K 50 f. Bérmentesítésre 45 fillér küldendő.
- Fekete Lajos:** A tölgy és tenyésztése. Ára 4 K.
- Erdőrendezés tan. Ára 9 K.
- Erdőértékszámítás tan. Ára 4 K 50 f. (II. kiad.)
- Erdészeti nyereségszámítás tan. Ára 3 K.
- A száraló erdők berendezése. Ára 90 f.
- Fekete L. és Mágócsi Dietz S.:** Erdészeti növénytan. (I. k. elfogyott.) II. k. ára 12 K.
- Fekete L. és Soltz Gyula:** Erdőbecslés tan. Ára 6 K. (II. kiad.)
- Földes János:** A legelőerdők. Ára 1 K 60 f. 55 f. portó be-küldése esetén bérmentve.
- Gaul Károly:** Hazánk házi faipara. Ára 1 K 40 f. Bérmentesítésre 45 f. küldendő.
- Gellért József:** A bükk-tüzipa romlása s az ellene való védekezés. Ára 60 f. Bérmentesítésre 35 f. küldendő.
- Horváth Sándor:** Erdészeti zsebnaptár. Ára 2 K. Bérmentesítésre 45 f. küldendő.
- Kövesi Antal:** Erdészeti géptan. Ára 4 K.
- Márton Sándor:** A legelőerdők berendezése, kezelése és hasznosítása. Ára 4 K 80 f.
- Péchy Dezső:** A külföldi faemek megtelepítése. Ára 3 K. Bérmentesítésre 45 f. küldendő.
- Pohl János:** Tangenstáblázatok. Ára 1 K.
- Sobó Jenő:** Erdészeti építés tan. I. R. (1. és 2. kötet) Középítés tan; egy-egy kötet ára 11 K 20 f. II. R. Út-, vasút-és hidépítés tan, ára 12 K.
- Tagányi Károly:** Magyar erdészeti oklevéltár. 3. kötet. Ára 20 K.
- Tomcsányi Gusztáv:** Erdei faesemeték nevelése. Ára 3 K. Bérmentesítésre 45 f. küldendő.
- Vadas Jenő:** Erdőművelés tan. Ára 7 K.
- Erdészeti Rendeleték Tára:** 1891. (XI.) évfolyam ára 60 f. 1893—94. (XIII—XIV.) évfolyam. Ára 1 K 20 f. 1895. (XV.) évfolyam ára 60 f. 1896. (XVI.) évfolyam ára 50 f. 1897. (XVII.) évfolyam ára 60 f. 1898. (XVIII.) évfolyam ára 70 f. 1900. (XX.) évfolyam ára 60 f. 1901—03. (XXI—XXIII.) évfolyam ára 3 K. 1904. (XXIV.) évfolyam ára 1 K 50 f. 1905. (XXV.) évfolyam ára 50 f. 1906—07. évi füzet ára 1 K 50 f. Bérmentesítésre 45 fillér küldendő.
- A nem említett évfolyamok elfogytak.
- Ő felsége nagy fénynyomatú arcképe.** Ára 7 K.
- Egyéb olyan erdészeti művek, melyek csak teljes áron kaphatók:**
- Bedő Albert dr.:** A magyar állam erdőségeinek gazdasági és kereskedelmi leírása. 4 kötet, egy térképpel. (Kiadja a m. kir. földművelésügyi ministerium.)
- Bedő Albert dr.:** Az erdőőr vagy Az erdészet alapvonalai kérdésekben és feleletekben. Ára 6 K. Bérmentesítésre 55 f. küldendő. (Kapható az Orsz. Erd. Egy.-nél.)
- Betházy J., Szécsi Zs. és Illés N.:** A vadászati ismeretek kézikönyve. (Kapható az Orsz. Erd. Egy.-nél. Ára a négy kötetnek füzeve 9 K., kötve 13 K.)
- Bunzl Károly:** Értekezések az erdőrendezés köréből. Ára 4 K. (Kapható az Orsz. Erd. Egy.-nél.)
- Cseti Ottó:** Általános földmérés tan. Ára 9 K. (Kapható Joerges A. özv. és fainál Selmeczbányán.)
- Fekete Lajos:** Az erdők berendezése. Ára 2 K. (Kapható az Orsz. Erd. Egy.-nél.)
- Fekete Lajos:** Népszerű erdészeti növénytan. I. füzet. Spórás növények. Elfogyott. — II. füzet. Mohok, edényes virágtalanok, tülevelűek. Ára 2 K. — III. füzet. Magházias növények. Ára 3 K. Bérmentesítésre 45 fillér küldendő. (Kapható az Orsz. Erd. Egy.-nél.)
- Fekete Lajos:** Erdészeti talajtán. Ára 5 K. (Kapható Joerges A. özv. és fainál Selmeczbányán.)
- Szécsi Zsigmond:** Az erdőhasználat tan kézikönyve. Ára 16 K. (Kapható ugyanott.)
- Téglás Károly:** Erdővédelem tan. Ára 5 K 40 f. (Kapható ugyanott.)
- Tomassovszky Imre:** Betűsoros tárgymutató az «Erdészeti Rendeleték Tára». I—XXIV. évfolyamaihoz. Ára 1 K. (Kapható ugyanott.)

- Tuzson János dr.:** A bükkfa korhadása és konzerválása. Ára 4 K. (Kapható Kilián Frigyes utódainál Budapest, Váci-utca.)
- Vadas Jenő:** A selmeczbányai m. kir. erdőakadémia története és ismertetője. Ára 4 K. (Kapható a szerzőnél Selmeczbányán.)
- Vadas Jenő:** Az árvédelmi füzesek telepítése és művelése. Ára 50 f. (Megrendelhető a m. kir. földművelésügyi ministeriumnál és Nagel Ottó könyvkereskedésében, Budapest, Múzeum-körút 2 szám.)
- Erdészeti segédtablak.** Ára 8 K. (Megrendelhető a m. kir. földművelésügyi ministeriumnál.)
- Erdel rovatok napló.** Ára 1 K 20 f. (Megrendelhető ugyanott.)
- Termési tablák 1886.** Ára 2 K. (Kiadta Fülöp Szász-Coburg hg. erdőrendezőse, Jolsva, Gömör-megye.)

Gazdáknak és baromfitenyésztőknek

nélkülözhetetlen segédkönyvek a

Hreblay Emil állattenyésztési m. kir. felügyelő és lapunk rovatvezetője által irt

**baromfi- és házinyul-
tenyésztési szakmunkák:**

1. Általános tudnivalók	III. kiadás	ára 1.— K
2. Baromfitenyésztés	I. „	„ 5.— „
3. Tyuktenyésztés	II. „	„ 3.— „
4. Pulykatenyésztés	II. „	„ 3.— „
5. Lud- és kacsatenyésztés	I. „	„ 3.— „
6. Baromfiak hizlalása	II. „	„ 1.50 „
7. Baromfitermek értékesítése	„ 2.— „	
8. Az ezüst szörmenyul tenyésztése és értékesítése.	I. kiadás	„ 2.— „

E nyolcz munka a «Baromfitenyésztés» heti szaklap kiadóhivatalában **Kolozsvár Ferencz József-u. 5. II. 8.** az erdészeti altisztek s egyéb alkalmazottak által postautalványon megrendelve fele árban kapható. (4)

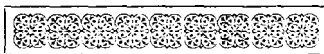
HIRDETÉSEK

felvételnek

a kiadóhivatalban

BUDAPEST

V., Alkotmány-utca 6.

Kérje Ön

ingyen és bérmentve

az én gazdagon illusztrált fókatalógusomat **3000 ábrával** órák, arany-, ezüst- és zene-mű-árúkról stb., stb.

Első órágyár Brúxben

Konrad János, és kir. udv. szállító

Brúx 591 (Csehország).

Valódi svájci nikkell anker-remon-toir-óra Roskopf-Patent szerkezet K 5.—, 3 drb K 14.—, bejegyzett «Adler - Roskopf» nikkell anker-remon-toir-óra K 7.—, Valódi ezüst-remon-toir-óra, nyitott K 8.40. **Nincs koczkat!** — Kicsérés és megengedve vagy a pénz vissza!

A VADÁSZ-VIZSLA.

Gyakorlati útmutató a vizsla-nevelés-, tanítás-, használat- és gyógykezeléshez.

Második kiadás. A szerzőnél: Ára 1 kor. 50 f.

Stark Dezső főerdész, Drávatamási (Somogy megye.)

(4)